

Gazet van Brussel

Dagblad voor het Vlaamsche Volk

Voor Stam Taal en Volk

Omdat ik Vlaming ben

ABONNEMENTSPRIJS:
Binnenland: . . . 3.75 fr. per kwartaal
(alle kosten inbegrepen)
Men wende zich tot de postkantoren.

BEHEER EN PUBLICITEIT:
Anspachlaan, 75 (Beurs)

Verschoijnt 's namiddags
MET AL DE OCHTENDTELEGRAMMEN

Elke medewerker is verantwoordelijk voor hetgeen hij schrijft.
Ongewenste stukken worden, in geval van niet opneming, enkel teruggezonden zoo er het noodige porto is bijgevoegd.

AANKONDIGINGEN WORDEN AANGENOMEN:
75, Anspachlaan, (Beurs). — 52, Warmoesberg.
Agence Générale de Publicité 2e, Weldoersplaats
Office de Publicité, 36, Nieuwstraat Brussel

DE DERDE HAAN KEEFT GEKRAAID

Ik zou er nooit een Vlaming willen een verwijt over toesturen, dat hij vertrouwen heeft gehad in de heeren Frans van Cauwelaert, Louis Franck en Camille Huijsmans en deze politiciers met den ronkende titel van kraaiende hanen der Vlaamsche beweging heeft gedeeld. Wij kenden toen die menschen ook onvoldoende; zij hadden zich met mooie woorden en statige geharen aan ons opgedrongen en het ware van onzenwege een onvoorzichtige politiek geweest van niet af wantrouwen te uiten jegens lieden, die beweerden het met ons goed voor te hebben. Deze politieke wijsheid gelde voor ons in alle tijden.

Maar wij zijn geen slaafsche volgelingen. Ons vertrouwen geniet men niet langer dan men het blijkt te verdienen. De Vlaamsche Beweging is geen politieke circus waar onvoorwaardelijk toegelicht wordt wat de spelers opvoeren. Zij is goddank nog van veel politiek kernisspel gevrijwaard gebleven en zij heeft nog het recht de afgoden, die zij bij vergissing op een verkeerd voetstuk had geplaatst, zonder iemands toelating te behoeven, omver te gooien en te verbranden.

Den heer F. Van Cauwelaert kenden we reeds, de heer L. Franck heeft op het manifest der XXXVIII zijn berechttheid bezegeld — alleen de derde haan leek ons nog wat ingedommeld.

Hoewel misschien nog het meest politiek van de drie, had de heer C. Huijsmans echter het voordeel in de Kamerlindereid te zeten, wat hem toeliet, zonder zijn partij in gevaar te brengen nu en dan eens een kras woordje voor de Vlamingen te zeggen. Het had ons wel niet verwonderd dat de heer Camille Huijsmans in de jongste tijden gansch opgeslopt werd door zijn streven om zijn sekretarispast in de internationale te redden, zoodat er voor de toekomst van het Vlaamsche volk in zijn dagelijkse beslommeringen geen sekonde beschikbaar bleef.

En toch kon men het nooit weten! Kamel had zowat een duiveltje der tegenstrijdigheid als de Shaw in zijn lichaam en het zou ons niet verwonderd hebben als hij eens wat anders had gezegd dan zijn collega's van het handriemanschap louter om het plezier te hebben wat anders te zeggen. Maar 't heeft niet mogen zijn. Kamel doet als de anderen: hij maakt misbruik van zijn gezag en van de vrijheid van beweging, die hem werd gegund, om... de Vlaamschegezinden in den rug te schieten. 't Is misschien best zoo: de mensch heeft nu ten minste openlijk kleur bekend.

Kamel gaat het anders ver zoeken om zijn meeningen over onze beweging rond te doen. Ware het niet, dat de « Telegraaf » in haar nummers van 29 Mei en 3 Juni II. zijn lang verloop, dat oorspronkelijk verscheen... in het Kopenhaagsch (I) blad: « Politiken », vertaald heeft, wij zouden misschien nog niet eens weten wat Camille ge... kraaid had! (I).

Zijn studie behelst twee deelen. Nummer één gaat over de geschiedenis der Vlaamsche Beweging, vóór den oorlog — zoodat Kamel ze ziet, d. w. z. lichtjes rood geverfd. Iedereen heeft hem datzelfde liedje vroeger al hooren zingen.

Hij spreekt eerst over het ontstaan van België, daarna over de geboorte van het flamingantisme, dat in den beginne romantisch-literair, daarna nuchter-politiek werd. Onder den drang der democratie hield de regering — volgens Huijsmans — rekening met de Vlaamsche eischen. In de Kamer verkregen de beide landstaen dezelfde rechten. Men riep een gelijklijk gemengd onderwijs in het leven (Huijsmans dikt I) Kortom, besluit Kamel, de Vlaamsche beweging had burgerrecht weten te verkrijgen.

Het eerste tijdperk der Beweging leerde de Vlamingen lezen, het tweede leerde ze schrijven. De Flaminganten van dit (tweede) geslacht eischen gelijke rechten, d. w. z. wat kameraad Otto Bauer: « Die Selbstherrschafft der Kultur » noemt. Zij weten zeer goed, dat het Vlaamsche vraagstuk tweeledig is: een loon-kwestie en een onderwijs-kwestie. Zij weten, dat er in Vlaanderen 80.000 arbeiders zijn, vrouwen en mannen, die op de meest schaaftelooze wijze worden misbruikt, die ware koolies zijn. Kamel vergt voor hen een goed technisch onderwijs en een Vlaamsche hogeschool.

Daarna wijdt hij nog eenige regels aan de Wallonianten-beweging, die hij met zijn bekenden, gemakkelijken spot meent te kunnen klein maken evenals hij dat doet met de « romantische rhetoren » der Vlaamsche Beweging.

Wat de naaste toekomst te brengen had, ware 't geen oorlog geworden, formuleert Kamel dus: « Het is niet de zaak der Vlamingen de scholen der Walen in te richt-

ten en de Walen kunnen de eigenaardige behoeften der Vlaamsche gemeenschap niet begrijpen. De eenige mogelijkheid was een zoodanig administratief of politiek lichaam te vinden, dat voeling kon houden met de wederzijdsche voorstanders dezer scheiding in der minne (I) ».

Met andere woorden, in Juli 1914, waren we op weg naar de bestuurlijke scheiding.

Tot hier het eerste deel. Het bevat misschien wel eenige gekleurde waarheden of zelfs onwaarheden, het verdonkeremaant zeker heel wat feiten, maar er is in den grond niets buitensporigs in: het is Kamel van vóór den oorlog, die welvoldane Kamel, die terugblijkt op al wat hij reeds heeft gedaan voor de goede Vlamingen, die hem stemmen bezorgden.

Een punt echter verdient, dat wij er nog een poosje bij verwijlen omdat het het feitelijke uitgangspunt is van het tweede hoofdstuk van Huijsmans's schets: « De Vlaamsche Beweging tijdens de bezetting ».

Kamel beweert dat « de Belgen er tot dusverre over eens geweest zijn, dat deze (de Vlaamsche) kwestie bescheiden moet worden als een zaak van uitsluitend binnenlandsch-politiek aard en tevens wanneer buitenlandse regeeringen zich in onze aangelegenheden of in onze nationale twistvragen mengen, heeft hun officieel of officieus bemoeiing de zaak, welke zij zeiden te willen beschermen, meer kwaad dan goed gedaan ».

De bedoeling hiervan is duidelijk. Dit sofisme tot zijn juiste verhoudingen te herleiden wordt dan ook voldoende om heel den onzin van het tweede hoofdstuk van Kamel te doen instorten.

Eerst en vooral, laat het ons koud wat de Belgen over deze kwestie dachten. De Vlamingen alleen gaf zij aan.

Kamel schrijft zelf in zijn studie: « Het jonge België was... een vrucht van de Engelsche politiek ». Die Belgen, welke dus tengerolge van de Engelsche politiek geen Vlamingen zijn, hebben wij uit een historisch oogpunt wel het recht buiten beschouwing te laten.

De Vlamingen konden heel goed hun zaak behandelen als een, die hen alleen aanging. Maar hun meening heeft niet belet, dat de Walen zich 85 jaar lang met de Fransche verhoudingen hebben, om zich met onze binnenlandsche aangelegenheden te bemoeien en dat Frankrijk zich hier openlijk en bedekt met onze zaken liet.

Kamel vond dat allicht niet wenschelijk. Maar wij komen hier in ons blad juist op tegen de ontaktische politiek der zindelijke wenschelijkheden.

Wij hebben hier indertijd de droomen van een Vlaamschen Staat onder de rubriek der wenschelijkheidspolitiek gesteld; wij doen hetzelfde met die politiek, die beweert, dat wij allen vreemden invloed moeten weren, als hij ons voordeelig is, maar die onmachtig blijkt om nadeelgeen vreemden invloed te keeren. Wat heeft de groep van Huijsmans gedaan om den vreemden Waalschen en Franschen invloed in Vlaanderen te breken? Niets! En nu zouden wij zoo onnoozel moeten zijn een nieuwen vreemden invloed, die slechts een evenwicht vormt met den eersten te bevechten?

De heer Kamel Huijsmans is in veel opzichten weinig realistisch aangelegd. Hij neemt de wenschelijkheid als uitgangspunt van zijn actie; wij nemen de werkelijkheid om ons op te steunen.

Kamel weet, zomin als wij, wat de toekomst ons voorbehoudt. Wij kunnen uit eigen kracht zomin den Duitschen kolos omverwerpen als wij vroeger de Fransche strenge vermochten te weerstaan. Van Cauwelaert kan ons zeggen dat wij daartoe veel te ziek zijn.

Daarom juist is onze taktiek noodzakelijk, die van den zwakkeren: nemen wat men krijgen kan, al kwam het van den duivel.

Heeft Kamel ooit het geld van Duitsche werklieden geweigerd om een werkstaking te ondersteunen? Wij gelooven het niet. Kamel wist dat dit geld zijn beginselen kon ten goede komen.

Wij doen thans niets meer. Wij zijn klaarziende genoeg en hebben al door te veel watertjes gezwommen om ons niet verder te laten slepen dan wij het verlangen. Daar kan Kamel van op aan...

Huijsmans heeft dus van ons standpunt al even weinig begrepen als al de anderen. Dit blijkt uit heel het valsche tweede deel van zijn studie (P). Hij ook ziet onder de deelnemers aan de Vlaamsche beweging enkel eenige jonge konservatieve historici en eenige radikale democraten, die in de kaarten spelen van de publicisten en « nationaal »-economisten, die te München en te Berlijn de Schelke annexeren.

Volgens Huijsmans willen wij den droom van Claus Groth en Fritz Reuter verwezenlijken: een Neder-Duitschland stichten dat zich van de Elbe tot aan Oostende zou uitstreken.

Verwonder u daarover niet: heel het tweede gedeelte van zijn belooft is even leugenachtig en moet enkel en alleen dienen om zonder tegenspraak des te gemakke-

(I) Vetjes van mij. K.

lijker de huidige Vlaamsche beweging bij de Denen te vergelijken (I). Herr Von Bissing — zegt H. — stichtte de Vlaamsche Post, met een Hollandschen predikant, een Duitschen officier en eenige Belgische (I) jongelui. De Belgen uit de redaktie werden later — altijd volgens H. — vervangen door « personeel van mindere kwaliteit » (P) en de zaak werd in Holland voortgezet (P). De Duitschers legden toen beslag op de « Vlaamsche Stem » — altijd naar H. — en « als een kaartenhuis stortte ze ineen ».

Daarna werd geprobeerd met « De Toekomst » en « Dietsche Stemmen » — ook al zonder resultaat (II)?

Dan wilde men Pirenne of Fredericq aan 't woord stellen van de Gentische Hogeschool. Nogal een flater. Zoo maakt H. de geschiedenis naar zijn fatsoen. Ons is dat om 't even. Onze menschen weten hier nu al zoo goed waarom het gaat, dat wij zijn nonsens zelfs niet eens moeten weerleggen; integendeel, het volstaat hem hier over te drukken, opdat iedereen wete wat hij over over H.'s houding te denken heeft.

Wij vragen niet dat H. met ons werk ingenomen zij. Hij is te weinig realistisch aangelegd opdat zulks mogelijk ware.

Maar wij noemen het laf, dat hij zijn leugens aan vreemdelingen ga opdisschen, die adus in hun goede trouw worden verschalkt.

Het kan ons onverschillig laten als H. komt vertellen wat hij wil. Zijn wij geint in de wereld juist zovoel als de onze, en dat is bitter weinig.

Als hij beweert, dat de Vlamingen nu uit het romanisme in het teken der politiek zijn gekomen, dan willen wij juist bewijzen dat hij waarheid spreekt.

Maar dan zeggen wij, dat politiek niet alleen steunt op wat de proletariërs willen of wenschen, maar er in bestaat zich te ontschuldigen ten nute te maken en er voor te zorgen dat men zonder al te veel gevaar de toekomst kan te gemoet gaan.

Hauden wij gezwegen, dan hadde de toekomst ons bedreigd, zowat uit de een richting als uit de andere; vele Duitschers wisten niet dat wij bestonden, zij hebben dus zeker de Vlaamsche beweging niet uitgevonden, zoodat H. beweert.

Wij zijn het zelf, die onze stem tijdig hebben verheven om overal gehoord te worden! KAPOEN.

BUITENLAND

ENGELAND.

Een naklaan van Kitchener's dood.

Woensdag hebben te Londen twee Belgen, beiden hotelbedienden, zich voor den politierechter moeten verantwoorden, omdat zij, volgens een getuige, na in een krant den dood van Kitchener te hebben gelezen, in een jnd gelach uitbarstten. Toen getuige er aanmerking op maakte, kreeg hij in gebroken Engelsch te hooren, dat ze zouden lachen als het hun lustte. Getuige volgde hen — het gebeurde op straat — en moest ze nog tegen het publiek, dat ze voor Duitschers hield, beschermen. De zaak werd uitgesteld.

Het vergaan van de « Hampshire ».

Voormanne ongekomenen.

Met Lord Kitchener waren op weg naar Rusland en zijn met de « Hampshire » ongekomenen:

Sir H. F. Donaldson, gewezen hoofdsuperintendent van de rijkskanonengietij en laatste technisch hoofdadviseur van het ministerie van munitie.

Brigade-generaal Ellershaw, oud-leeraar van de krijgsakademie, laatste tijd verbonden aan het ministerie van oorlog.

O'Beirne, Engelslands zaatgelastigde in Sofia toen de oorlog uitbrak. Hij is lang in diplomatieken dienst van Rusland geweest en had den persoonlijke titel van gezant. Laatste tijd werkte hij aan het ministerie van buitenlandse zaken.

Overste Fitzgerald, voor den oorlog militaire attaché in Egypte. Hij was meestal de tusschenpersoon tusschen Kitchener en de buitenwereld, zegt de « Times », die hem hoogelijk prijst.

Robertson, een zeer bekwaam ingenieur aan het arsenaal te Woolwich voor hij naar het ministerie van munitie werd overgeplaatst. Hij was daar assistent-bestuurder van produktie.

Deze mannen vormden met Kitchener de missie naar Rusland.

De dienstplicht voor gehuwden.

Woensdag was het in Engeland de laatste dag, waarop nog getrouwde mannen, onder Lord Derby's stelsel, zich vrijwillig voor den dienst konden aanmelden. Wie het nu nog niet heeft gedaan, valt onder den dienstplicht. Er waren er te Londen nog heel wat die liever vrijwillig kwamen dan later gedwongen te worden.

Van den Ierschen opstand.

Het proces tegen kapitein Colthurst.

Dinsdag is te Dublin de krijgsraad begonnen met het proces tegen kapitein Bowen Colthurst, van de Iersche

Fuseliers, die den 25 April, den tweeden dag van den opstand, op de binnenplaats van de kazerne drie Iersche journalisten heeft laten doodschieten, namelijk Sheehy Skeffington, Dickson, hoofdredakteur van de Eyeopener, en Mac Inlyre, hoofdredakteur van de Searchlight, een bekende journalist te Dublijn. De dagvaarding luidde moord of doodslag, de aanklacht van het openbaar ministerie was moord.

De drie mannen waren ongewapend en uit niets was gebleken, dat ze aan den opstand deelnamen. Kort nadat ze in de kazerne waren gebracht, gaf Colthurst bevel aan zeven soldaten om de drie mannen dood te schieten. Ze werden op de binnenplaats tegen een muur opgesteld en met een salvo neergeschoten. Toen later Colthurst nog beweging in Skeffington zag, gaf hij bevel tot een tweede salvo.

Ik laat ze doodschieten, had Colthurst gezegd, om te voorkomen, dat ze ontvluchten of ontsiet worden.

Vóór de drie mannen naar de binnenplaats werden geleid, gaf hij Skeffington bevel te bidden en de twee anderen den hoed af te nemen. Zelf had hij: « O Heere God, indien het U behaagt het leven van dezen man weg te nemen, vergeef hem om de wille van onzen Heer Jezus Christus. »

Verscheidene getuigen verklaarden, dat Colthurst zeer opgewonden was en dikwijls zonderling deed. Twee geestesheeren verklaarden, dat hij op het punt stond om geestelijk ineen te zinken.

Woensdag werd het getuigenverhoor voortgezet. Het bleek, dat Colthurst zestien dienstjaren had en uitstekend te boek stond. Hij had veel veldtochten meegemaakt, onder meer in Zuid-Afrika. Ook heeft hij in dezen oorlog bij Bergen en aan de Aisne gevochten. Hij was toen gewond en geestelijk onbekwaam om dienst te doen.

Het vonnis zou later worden meegedeeld.

FRANKRIJK.

De ekonomische oorlog.

Naar aanleiding van de plannen van zekere Fransche en andere Entente-politici om na den oorlog met de wapenen een ekonomischen krijg tegen de huidige vijanden aan te binden schrijft de Parijsche berichtgever der « Nieuwe Rotterdamse Courant » d.d. 18 Mei aan zijn blad:

Op het ekonomisch terrein, vooral wat betreft de herhaaldelijk op den voorgrond gebrachte kwestie der ekonomische verbanden, zijn er juist dezen tijd eenige symptomen die er op wijzen dat men er zich in steeds breder kring rekenschap van begint te geven dat de ekonomische oorlog, zoodat nog kort te voren vrij luide gepredikt werd aan de ondernemers ervan wel eens meer kwaad zou kunnen doen dan aan hun tegenstanders. Misschien zal men zelfs binnen niet al te langen tijd tot de meening komen dat de beste manier om zijn tegenstanders ekonomisch het hoofd te bieden hierin bestaat zelf ekonomisch gezond en sterk te zijn en dat het na den oorlog dan ook praktischer en nuttiger zal wezen er in de eerste plaats op uit te zijn met helderen blik en systeem Frankrijk's ekonomische kracht te ontwikkelen dan zich uit te putten in middelen om den tegenstander te schaden.

Een groot punt voor de ontwikkeling van Frankrijk's ekonomische kracht zal de financiële politiek der groote banken zijn. In de memorie van toelichting bij de eerste kredieten door minister Ribot einde 1914 aangevraagd, richtte de heer Ribot in zijn algemeen overzicht van den toestand ook eenige zeer strenge maar juiste woorden tot de groote Fransche kredietinstellingen, die inderdaad hun taak sedert verscheidene jaren niet hadden uitgeoefend op de wijze, die het meest in het belang van 's lands ekonomische ontwikkeling was. De groote Fransche banken hadden, onder aansporing, steun en soms onder stevig, om niet te zeggen hardhandigen greep van het regeeringsgezag een financiële politiek van ontwikkeling van Duitschen handel en Duitsche nijverheid gevoerd, een bij uitstek nationale politiek. De groote Fransche banken, meer macht en invloed over de wisselende regeeringen hebbend, dan die regeeringen over hen, hadden een financiële politiek gedreven, die veel gemakkelijker was, veel minder inspanning vereischte, politiek waarbij het uittekenen van het Fransch geld aan het buitenland overheerschte. Er waren de laatste jaren vóór den oorlog wel reeds mannen opgestaan, die hadden betoogd, dat de Fransche politiek der Fransche banken bestuit tegen het nationaal belang in ging. Maar ze hadden maar weinig gehoor gevonden en hadden niet tegen de macht der banken opgekund. De les der gebeurtenissen is zoo hard geweest, en na den oorlog zal zoo'n groote ekonomische krachtsinspanning noodig zijn, dat men mag hopen, dat ook de groote banken een beter begrip van het landsbelang zullen teonen.

De geestelijken in het leger.

De sociaal-demokratische afgevaardigde Sixte-Quenier heeft een wetsvoorstel neergelegd waarin verlangd wordt dat de Fransche geestelijken, die geschikt zijn voor militairen dienst en die tot hertoe als ziekenverplegers en brancardiers dienst deden, in het aktief leger zullen ingelijfd worden. De leger-kommissie der Kamer besloot dit voorstel op de dagorde van een der komende zittingen te plaatsen. Een aantal betrokken geestelijken is bijna 12.000.

Gedeeltelijke ontvrijing

der Noord-Afrikaansche gevangenenkampen. — BERLIN, 10 Juni. — De Fransche regeering heeft door een neutraal gezantschap ambtelijk aangekondigd, dat zij den Duitschen eisch, de krijgs- en burgergevangenen Duitschers in Noord-Afrika naar Europa terug te voeren, voor het grootste gedeelte vervuld heeft of eerlang zal vervullen. De burgergevangenen in Noord-Afrika zullen gezamenlijk tot op 10 Juni naar Frankrijk overgebracht worden, met enkele uitzondering van hen,

(I) Bij het ter perse gaan zie ik dat het heele stuk uit « Politiken » overgenomen wordt door « Vrij België » en... « L'Echo Belge », in dit laatste blad als hoofdstuk. Daardoor is het beoordeeld I — K.

(I) Wij hopen wel, dat één onzer vrienden, in één of ander gezaghebbend Deensch blad, den onzin van Huijsmans zal weten te weerleggen. — Red.

die gerechtelijke straffen in strafplaatsen uitvoeren. Onder de naar Europa teruggekeerde burgergevangenen bevinden zich ook de vroeger in Bahomey geïnterneerden. Van de ongeveer 10,000 krijgsgevangenen in Noord-Afrika verblijft er enkel een klein deel daar; onder de werven op Algiers en Tunis ontbrekt 850 man komen. Het zijn de krachtigste en voor den arbeid best geschoolde lieden. Zij zullen de begunnen werken ten einde voeren. Al de overigen, waaronder gezamenlijk officieren als ook feldweibel-luitenanten, keeren naar Frankrijk terug. Het eerste transport uit Marokko heeft begin Juni plaats, een tweede einde Juni. De ontruiming van Tunis en Algiers is reeds grotendeels doorgevoerd. Het doet der verantwoordelijke Duitse plaatsen, namelijk de voornamelijk ontruiming van Noord-Afrika van alle krijgs- en burgergevangenen Duitsers blijft natuurlijk onveranderd.

GRIEKENLAND.

De heropening der Kamers.

ATHENE, 8 Juni. (Havas.) — Bij de heropening van de Kamer heeft de minister-president de bezetting van het fort Rupel door de Duitsers en Bulgaren wereldkundig gemaakt. Hij deelde mede, dat het fort vier-entwintig granaten had afgeschoten en dat de infanterie was begonnen te vuren, doch dat de Duitse bevelhebber toen aan den Griekischen commandant had medegedeeld dat hij het fort met geweld zou bezetten. Na deze verklaring heeft de Griekische regering bevel gegeven om allen tegenstand te staken. De Duitse bevelhebber nam bezit van het fort en liet stelde een protocol op omtrent de teruggave van twee stukken artillerie en een deel van het materiaal, die echter niet weggenomen waren. De Griekische regering heeft toen onmiddellijk bij de Duitse geïnterneerden. Wij wisten op dat ogenblik niet, verzekeerde Skouloedis, dat de Duitsers „Bulgaren besloten hadden hun opmarsch op Griekisch gebied voort te zetten. Ik protesteer tegen de geruchten, als zou de Griekische regering op slinkse wijze hebben gehandeld tegen de militaire belangen van de Entente-mogendheden in.

Skouloedis eindigde met te verklaren, dat de Duitse-Bulgarsche inval een zuiver militair doel had en noch de onaanstaarbaarheid noch de belangen van het land in gevaar bracht.

Een Franse havencommandant voor Saloniki.

BERN, 11 Juni. — Naar een melding van „a Nocheviste“ uit Lyon, is de Griekische havencommandant van Saloniki door een Frans marineofficier vervangen geworden. Tegelijkertijd is de in beslagname van alle Griekische schepen in de Franse havens uitgevoerd geworden.

De blokkade.

AMSTERDAM, 11 Juni. — Aan de „Times“ is wordt uit Athene gemeld, dat de bondgenooten hunne maritieme maatregelen ondanks de door de Griekische regering uitgevoerde ontwapening zullen behouden.

VEREENIGDE STATEN.

De veldtocht voor de presidentsverkiezing.

CHICAGO, 8 Juni. (Reuter.) — In antwoord op een vraag van een lid der republikeinsche nationale konventie heeft Roosevelt zich bereid verklaard de konventie toe te spreken, als zij dat verlangt. Roosevelt heeft in het gemeenschappelijk belang nadrukkelijk hereniging (van republikeinen en vooruitstrevenden) bepleit en aangegeven het verleden te vergeten. Enkele republikeinsche leiders hebben zich bereid verklaard Roosevelt uit te noodigen.

De verkiezingsstrijd.

Men meldt uit Nieuw-York dat republikeinsche leiders aan de vooruitstrevenden het voorstel hebben gedaan een anderen kandidaat dan Roosevelt te stellen. Het aangenomen republikeinsche platform zou niets bevatten, wat aanstoot zou kunnen geven aan de in het buitenland geboren Amerikaansche burgers. Het veroordeelt Wilson's politiek en verlangt het behoud der Filipijnen, verder protektionistische tarieven en de noodige militaire organisatie, zonder dienstdwang. Voorts bevat het platform een artikel tegen de uitzonderingswetten, waarvoor de Joodsche Amerikanen in zekere streken het voorwerp zijn en ten slotte wendt het zich tegen de inwijking van ongetalferden.

De republikeinsche konventie.

CHICAGO, 10 Juni. (Reuter.) — Bij de eerste stemming in de republikeinsche konventie kwam Hughes 253, Weeks 105, Root 103, Cummins 82, Burton 77, Fairbanks 74, Roosevelt 65 stemmen. Bij de tweede stemming kwam Hughes 328, Root 98, Fairbanks 64, Cummins 85, Roosevelt 81, Weeks 72, Burton 76 en Herman 65 stemmen. Om presidentkandidaat der konventie te kunnen zijn, zijn 253 stemmen noodig.

DE OORLOG

AMTIELIJKE BERICHTEN.

DUITSCH.

BERLIN, 10 Juni. — Amtelijk bericht van hedenmiddag :

WESTELIJK KRIJGSVELD.

Op den westelijken Maasoever bleven wij de vijandelijke batterijen en verschaningswerken krachtig beschieten. Ten oosten van den stroom, zetten onze troepen hun aanvallen voort. Na een hardnekkig gevecht, verjaagden wij den vijand uit verscheidene stellingen op den heuvelkam bezuiden het fort Douaumont, in het Chapitre-bosch en op den Fuminirug. Ten westen van het fort Vaux bestormden Beiersche jagers en Oost-Pruisische infanterie een sterk vijandelijk veldwerk, dat nog met een bezetting van meer dan 500 man en 22 machiegeweren in onze hand viel. Sedert 8 Juni hebben wij in 't geheel 28 officieren en meer dan 1,500 man gevangen genomen. Op den Harmanuswelterkopf haalde een Duitse patroole verscheidene Franschen als gevangenen uit de vijandelijke loopgrachten.

OOSTELIJK KRIJGSVELD.

Bij de Duitse troepen is niets van belang gebeurd.

OP DEN BALKAN.

Bij de Duitse troepen is niets van belang gebeurd.

OOSTERRIJKSCH.

WIEN, 10 Juni. — Amtelijk bericht van hedenmiddag :

RUSSISCH KRIJGSVELD.

In tegenstelling met eergisteren, zijn aan het gehele noordoostelijke front zeer hardnekkige gevechten ontbrand tusschen Okno en Dobronoutz. Op de een plaats zijn acht, op de andere vijf hevige aanvallen afgeslagen, waarbij ons Sliezijsch jagerbataljon nummer 16 zich in 't bijzonder onderscheidde.

Aan de beneden-Strya hebben sterke Russische strijdkrachten onze troepen na een hardnekkigen strijd van den oostelijken op den westelijken oever teruggedrongen. Ten noordwesten van Tarnopol hebben wij belangrijke Russische aanvallen afgeslagen.

In het gebied van Luck wordt ten westen van de Stry gevechten.

Bij Kolki en ten noordwesten van Czartorysk zijn pogingen van de Russen om over de rivier te komen verijdeld.

ITALIAANSCH KRIJGSVELD.

Aanvallen der Italianen op verscheidene plaatsen van ons front tusschen de Eltsch en de Brenta zijn afgeslagen. Bij de reeds getelde gevangenen in dit gebied zijn er nog meer dan 1,600, waaronder 25 officieren, gekomen.

Voor het bruggehoofd van Tolmeine hebben onze troepen, na krachtige voorbereiding door de artillerie, de hindernissen en dekkingen van een deel van het vijandelijke front vernield en zijn met lachig gevangenen,

waaronder 5 officieren, een machiegeweer en nog andere oorlogsbuit, van hun onderneming teruggekeerd.

OP DEN BALKAN.

Aan de beneden-Volfsa zijn Italiaansche patroeljes door ons vurs vernield.

ENGELSCH.

LONDEN, 8 Juni. — Amtelijk bericht : Aanmerkelijke bedrijvigheid in mijngevechten en van de artillerie in de aangelopen vier-entwintig uur, met name tusschen Vinny en het kanaal van La Bassée, waar zes mijnen ontploft zijn. De uitkomst is in het voordeel van de Engelschen geweest.

De toestand te Hooge is niet veranderd.

Vandaag geen infanteriegevechten.

FRANSCH.

PARIS, 9 Juni. — Amtelijk bericht van 3 uur namiddag :

Op den linkerover van de Maas hebben wij in den loop van den nacht twee kleine Duitse aanvallen afgeslagen op de Franse stellingen ten zuidwesten van de hoogts 304.

Op den rechterover der Maas zijn de Duitsers voortgegaan met hevige aanvallen te doen, over een front van ongeveer 2 kilometer, ten oosten en ten westen van de hoogte Thiampont. Tusschen de hoeve en het Caillottebosch zijn de Duitsers in een der Franse loopgraven binnengedrongen. Al de pogingen ten westen werden met hooge verliezen voor de Duitsers gesloft.

In de streek van Saint-Mihel is een Duitse afdeeling, die de Franse linies brachtte te naderen in het westen van Bisie, door het Fransch geweer vuur verstoord geworden.

PARIS, 9 Juni. — Amtelijk bericht van 11 uur namiddag :

Op den linkerover der Maas heeft de vijand herhaaldelijk in den loop van den dag onze stellingen van heuvel 304 aangevallen. Twee aanvallen tegen het westen van dien heuvel gericht, en twee andere ten zuidwesten, vergezeld door het werpen van brandende vloeislof, zijn volkomen mislukt door ons afschietvuur en het vuur van onze machiegeweren.

Op den rechterover was de beschieting zeer hevig in de gansche streek ten zuiden der hoeve van Thiampont, der bosschen van het Kapitel en van Fumin, alsook in den sektor ten zuiden van Damloup. Geen infanterieaanvallen tijdens den dag. In de Vogezes was een sterke vijandelijke verkenning uitgedreven door ons geweer vuur aan den Harmanuswelterkopf.

ITALIAANSCH.

ROME, 8 Juni. — Amtelijk bericht : In boven-Valliedina hebben Alpen troepen onze stellingen op den Orlier-groep uitgebreid door de verovering van den Col Camosi (3,193 meter), den Col Volantini (3,012 meter), den Orlier (3,339 meter) en den Hoch-Joch (3,339 meter).

In het Chize-dal heeft een vijandelijke afdeeling onze post Sorazade, bovenstrooms van Daone, aangevallen. Een tegenaanval heeft ze verstoord.

In het gebied van het Eltsch-dal, geschied gevechten.

Het vijandelijke grof geschut heeft gisteren onze stellingen ten zuiden van Rio Cameras en op den Pasubio beschoten.

Ons geschutvuur heeft vijandelijke groepen ten noorden van Marco (Eltsch-dal) en in de Vallarsa verstoord. Voorts heeft onze artillerie de vijandelijke batterijen bij Pozzaccio (in de Vallarsa) doeltreffend beschoten.

Op het front langs de Posina en de Astico tusschenpozzend wederzijdsch geschutvuur.

Op de hoogvlakte van Sella Communi wordt een slag op het gehele front. Eergisterenavond heeft de vijand, na voorbereiding door hevig geschutvuur, verscheidene aanvallen gedaan tegen onze stellingen ten zuidwesten en ten zuiden van Asiago. De gevechten duurden den geheelen nacht door en eindigden gisterochtend met een nederlaag der aanvallende kolonnen. Gistermiddag hervatte de vijand zijn verwoede pogingen tegen het centrum van den rechtervleugel van onze linies. Na het gebruikelijk roffvuur, stormden dichte drommen infanterie verscheidene malen achtereen tegen onze stellingen ten zuiden van Asiago en ten oosten van het Campo Mulo-dal. Zij werden telkens met reusselijke verliezen teruggeslagen.

Op de overige gedeelten van het front tot aan zee, artilleriegevechten en de gebruikelijke invallen onzer afdeelingen in de vijandelijke linies.

Bij den Monte San Michele heeft ons goedgericht vuur ontploffingen en branden in de vijandelijke linies veroorzaakt.

TURKISCH.

KONSTANTINOPEL, 10 Juni. — Het hoofdkwartier maakt bekend :

Op het Ilekfront, geen wezenlijke verandering. Op het Kaukasusfront is op den rechtervleugel niets voorgevallen; in het centrum, geweer vuur. Op den linker vleugel deed een onzer afdeelingen een hevigen vooroverval op vijandelijke troepen die verschaningen aanlegden; zij verdreven die troepen uit hun stellingen en bezetten deze.

Van de andere fronten, geen nieuws van belang.

TER ZEE

Ter zee.

ROME, 8 Juni. — Gisteravond is ter reede van Durazzo een vijandelijk koopvaardij schip getorpedeerd en gezonken.

xxx

Bij Thyboroen, op de noordwestkust van Jutland, speelden veel lijken en hoopen wrakhout uit den zeeslag aan.

xxx

LIJNLUIDEN, 11 Juni. — De visscherssloopboot „Bruinvisch“ is niet de gezamenlijke, uit 32 man bestaande bemanning van de Noorsche sloopboot „Erkendal“, die op een mijn liep, aangekomen.

Korte Telegrammen

LONDEN, 10 Juni. — Reuter meldt uit Athene : Volgens een telegram uit Kawsa bezetten de Franschen het eiland Thasos.

xxx

Vice-admiraal Hamilton, lid van de Engelse Admiraliteit, is benoemd tot opperbevelhebber te Rosyth en in de Admiraliteit vervangen door vice-admiraal Gough-Allthorpe.

xxx

CHICAGO, 11 Juni. — Senator Fall zal hedenmiddag in een konventie der republikeinen den vroegeren Amerikaanschen president Roosevelt kandidaaten.

xxx

Nadat het Lagting in Noorwegen Vrijdagsvoormiddag de wet op gedwongen scheidsrecht zonder wijziging heeft aangenomen, werd zij onmiddellijk bekrachtigd. De sociaal-demokraten hebben Dondersdag monsterbetogingen ingericht tegen de wet; alleen te Kristiania namen 10 tot 15,000 personen deel aan dezen optocht.

xxx

Volgens een Exchange-telegram zou Yocan-Sji-Kai's oudste zoon onmiddellijk na den dood van zijn vader zelfmoord hebben gepleegd.

xxx

KONSTANTINOPEL, 11 Juni. — De 13,000 Engelse gevangenen, die bij Koet-el-Amara in de handen der Turken vielen, zullen voor werken tot het trekken van straten, alsook bij bouwwerken gebruikt worden.

DAGELIJSCH PRAATJE

Schatrijke Amerikanen

We hebben gisteren nog niet veel lezers verloren over James of Jim Hill, den Amerikaanschen Kresus, die bij testament 25 miljoen heeft nagelaten voor het herstel van België. Ternaauwerom was zijn naam vernield geworden in de statistieken der verliesgesproken koningen van dit of 't geen, die in de Nieuwe Wereld bekend waren om hun onschatbare rijkdommen. We kenden Rockefeller, den petroleummagnaat, die naar 't heetste vier of vijf miljard frank bezat; we wisten heel wat over Carnegie, die wel een miljard rijk was, en die veel meer zou bezeten hebben, hadde hij zijn fortuin niet zoo kwijstig verdeeld tusschen mens en vee in de stellingen. En dan werd nog de naam vernield van Pierpont Morgan, den man, van wien Karl Hovey een zoo belangwekkende levensbeschrijving gaf. Na is het want dat, te oordeelen naar die levensbeschrijving, Pierpont Morgan ons niet als zeer sympathiek voorkomt. Hij is geen man lijk een ander, zegt zijn biograf; op reis kijkt hij naar niets en hij stelt ook geen enkele vraag. Hij rookt, en nu en dan schrijft hij een telegram dat spoedig naar het naastbijzijnde bureau moet worden gedragen. Men zou niet zeggen, dat hij veel, hoeveel gesnoegen het lezen van een boek verschaft. „Zoo zullen wellicht alle miljardbezitters zijn. Alleen wij die niet veel moeite de eindjes aan mekaar knopen, weten wat een boek is, in allen van vertwijfeling.“

Verder werd ons nog gesproken over de Fortunen in Engeland. Er dient echter in aanmerking genomen dat, sedert 1901-1902, het jaar waarop de erfins werd opgevoerd van Baron Hirsch, geen groote rijkdommen door de Engelse statistieken werden opgegeven. Hirsch zelf was slechts een kwart-miljard rijk, wat natuurlijk al heel mooi is, en hem polden ze, zelfs als hij in dezen tijd moest leven, zich iedereen dag aan aardappelen niet anderszins te goed te doen, er zou ook 's Zondags wel een geboden kip op af kunnen. Met een kwart miljard en een beetje overleg is het niet volstrekt noodig dat men van honger sterft. Wat de andere groote rijken in Engeland betreft, hun vermogen werd tel overtroffen. Al de fortunen boven de vijftien-tien miljoen frank die in de erfins-statistieken na 1903-1907 werden opgegeven overtreffen de 850 miljoen frank niet.

Indien het getal der miljardbezitters van heel de wereld kan geleid worden op de vingers van een enkele hand, dan mag verondersteld dat zij, die over een half miljard beschikken, ongeveer honderd in getal zijn. Vele honderden zijn honderd miljoen rijk en het is waarschijnlijk dat er van een tot twee duizend menschen op de wereld zijn, die ten minste vijftig miljoen frank bezitten.

James of Jim Hill was nu juist niet een dergenen, waarover veel gesproken werd. Dat komt wellicht omdat de naar persgesproken lankerende dogmatiseerders hem niet veel liepen, of ook omdat hij die krantennummers met een zekere koelheid ontving. Het zou me een tegenvallen, zoo ik voor de deur van een Amerikaanschen dil-of-dil-koning moest blijven staan, als ik daer bij hem stof voor een interview te vinden; maar 'k zou den man toch gevecht geven, moest hij weigeren mij te ontvangen. Want al de artikelen, die we reeds gelezen hebben over die schatrijke Yankee's komen toch op 't zelfde neer : de schatrijvers ervan willen onderzoeken, hoe de met goed doorspekke heer aan zijn geld is geraakt. En dan hebben de ondervragden excessen van geld, zoo ze allen hetzelfde vertellen : „Ik ben klein begonnen, maar met moed, volharding, wilskracht, soberheid, en nog een dezel of wat andere dingen, ben ik geworden wat ik nu ben.“ Is 't niet, dat het zoowel altijd hetzelfde is? En ligt er niet een beetje onbescheidenheid in, aan de lui te gaan vragen hoe ze hun fortuin hebben vergaard? Beter nog begrijp ik het traditionele vraaggesprek met een tooneelkunstenaar : „hoe bij hem de roeping is ontstaan?“ en even goed begrijp ik het niet minder traditionele antwoord : „Mijn vader had mij voor de rechten bestemd, maar ik voelde een onoverstannelaren aandrang voor het tooneel.“ Minstens de negen tienden der tooneelspelers zijn begonnen met in de rechten te studeren en, zoo ze aan van bereven vermaard zijn, dan is het in ieder geval slechts een kleine afwijking, want tusschen advocaat en komediant....

Nu heeft den schatrijken Amerikanen wel eens als een ongelukkig aangekomen, dat ze hun geld besteden aan het oprichten van hoogeschoelen en het slachten van muizen, in stede van rechtstreeks de arme lui te ondersteunen. Ze zijn echter van meening, dat de arme lui door den Staat dienen ondersteund, en dat bezitters van kieme vermogens daaraan kunnen meedoen, dat, wanneer het hun, schatrijken, alleen mogelijk is universiteiten in het leven te roepen. Trouwens, zoo er reeds een onbescheidenheid ligt in dien menschen te gaan vragen hoe ze hun geld hebben vergaard, dan is het al even onbescheiden de redetwisten over het gebruik dat ze ervan maken.

Wat er ook van zij, James Hill heeft een edele daad verricht door mee te willen werken aan het herstel van België. 't Leet ons goed aan 't hart te weten dat er ginder verre, in dat wonderland, in die groote drukke, gonzende steden vol koortsige bedrijvigheid, menschen zijn, die aan ons denken.

STAF.

Gemengd Nieuws

Een goede vangst. Vijf aanhoudingen. — Het hoofd der gerechtelijke politie van Brussel, de heer Janssens, had vernomen dat een belangrijke diefstal ging gepleegd worden ten nadele van den heer B..., handelaar in de Heyvaertstraat. Vijf-en-twintig balen koudes zouden weggehaald worden, hetgeen een waarde van 7,000 frank vertegenwoordigt. De heer Janssens gelaste den officier der gerechtelijke politie Angerhausen de kerels aan te houden. Een sluwe waakdienst werd ingericht. Rond 1 uur 's morgens kwam een kerel over den muur en drong in de gebouwen van M. B..., weldra gevolgd door een tweede en een derde. M. Angerhausen ging op zijn beurt met eenige politiemannen binnen. Zij verrasten de dieven toen dezen juist bezig waren de balen op een wagen te laden; alle vier werden bij den kraag gevat. Onder hen bevond zich de voorman van M. B.... Het is trouwens hij die aan zijn medeplichtigen aanniedt dien belangrijke diefstal te plegen. Een vijfde schelm werd door zijn makers verkocht. Hij moest ook aan den roofocht deelnemen doch was nog niet aangekomen. 's Anderdags in den vroegen morgen werd hij in zijn woning gesnapt. De hele bande werd ter beschikking van den procureur des konings opgesloten.

Ongevallen. — Lodewijk J., wonend in de Poststraat, kwam dezer dagen in de Koninklijke straat voorbij. Hij wilde door een behendige beweging een koets vermijden, maar werd opeens door een wielrijder omver gereden. Hij werd onmiddellijk in een naburige apothek verpleegd. Hij heeft zelf schuld aan het ongeval, dat door zijn eigen onvoorzichtigheid plaats greep.

Roovers, koopt en laat repareren, pijpen, sigarenpijpen (écume, amber, racine), rechtstreeks in de fabriek, H. VERNAILLEN, 11-13, Beierenstraat (rue de Bavière), Brussel.

3444

Angstwekkende verdwijning. — De genaamde Martha D., kleermaakster, geboren te La Louvière, op 13 Juli 1901, en wonend bij hare ouders, in de Verbeekhovenstraat, werd dezer dagen door haar meesters op een bootje uitgezonden. Sedertdien liet zij van zich niets meer hooren.

Diefstallen op de kerkhoven. — De twee dieven die onlangs op het kerkhof van Brussel aangehouden werden, in de door ons vernielde onstandigheden, werden door het gerecht onderscheidenlijk tot een en een maand gevangenis veroordeeld, plus 25 frank boete, en tot twee maanden gevangenis, plus 200 frank boete.

Diefstallen. — Een paar schelken namen de afwezige de echtgenooten Karel P., uit de Boterstraat, te laat om al de meubels open te breken en er een kollektie juwelen, een som van 35 frank en twee oorkonden der stad Brussel uit te halen. De kwadde heis zijn spoedlos verdwenen.

Een daf is in de kamer van Jule J. M., wonend op de Loozplaats, binnengedrongen en heeft er ommegevoerd al de meubels met geweld opengebroken. Hij maakte vele juwelen en een som van 212 frank buit. De boosdiermer liet geen adressaat liggen.

Kleine Kroniek

De vulgarisateurs aan 't werk

Het „Vaderland“ deelt mede :

Minister Posthuma werd gistermorgen te Ruaro verast door een bloemehulde van de gemeente Gent. Het schiedende bloemstuk, geheel uit lilies en orchideeën, was opgeknapt met linnen in Nederlandsche en Belgische letters, waarop stond :

„A Monsieur le ministre Posthuma“, en „la population communale de Gand“ en als bijchrift :

„Messieurs le bourgmestre et les échevins de la ville de Gand ainsi que leurs délégués à l'Assemblée ont l'honneur de vous adresser les fleurs les plus choies pour une si grande gloire.“

Als men zoo iets leest in deze tijden is men doodeenvoudig jaf!

BINNENLAND

Daar het aantal onzer lezers in het Brugsche gestadig stijgt, zou het ons leest aangenaam zijn daar, evenals in Antwerpen, Gent, Aalst, Leuven, Limburg, Oost-Vlaanderen, Kortrijk, Menegouwen, enz., enz., een geregelden briefwisselaar te bezitten. Met gegadigden zijn wij gaarne bereid over de voorwaarden te onderhandelen.

UIT ANTWERPEN

De negende wijk. — Op Kiekerhof. — Onze groote doelen. — Een nieuwe begrafplaats : Schoonselhof. — Een kerkhof voor soldaten.

De plaats, waar schepen Fraas van Kuyck rust. — 't Was wel geen erg plezierig, maar den loch een dichtertijde en belangwekkende wandeling die ik gister ter intente van mijn Brusselse lezers heb gedaan. 't Weer had 's morgens gedreigd; welken tussenden gestadig over en weer, en, heuvel er lichtstralen doorheen piepen, had de Simpor angstvallig naar boven gekleken en zijn regenscherm klaar gezet. Maar tegen den noon was de azuren slop geheel gezuiverd, en 't zonnetje kwam er lachend door. Heel de stad loog dan ook naar 't Nachtegaalpark, buiten de poorten, en waar heel de stad is, ben ik never niet, want heel de stad zie ik heel de week in de stad zelf, en, als ik naar den buiten ga, wil ik alleen zijn. De natuur is schoon genoeg, en, in haar deken, een goede menschenwending te kunnen missen.

Ik ben dus naar 't Kiekerhof geweest, en daarna heb ik de nieuwe begrafplaats bezocht die het gemeentebestuur onlangs heeft aangekocht, het Schoonselhof, tusschen Hoboken en Hemiksem. Eerst spreek ik u over het Kiekerhof.

Ik heb u reeds gezegd, in 't begin van verleden winter, toen ik met de bloemen van onze stadsparkjes den weg heb gehaald naar de „Orangerie“, dat het Kiekerhof, — dit is : de negende wijk — door regering en gemeentebestuur alijd vrij schiedmoedrijg behandeld was geworden. In 't vooruitzicht der groote werken die ontworpen waren op de plaats waar de vestingen zouden afgebroken worden, moest men vele eigendommen ontegenen; dit werd echter op de lange baan geschoven, en dit had noodzakelijkerwijze voor gevolg dat de eigenaars, die niet ontevreden waren bedroefd, niet meer bouwden of zelfs geen verbeteringen aan hun huizen toelaten. Daarom bleef het Kiekerhof een indruk van verlatenheid, en zelfs van armoede, te meer, daar er langs, op een verwaarloosd plein vlak voor de stadspoort, voorreizigers hun wagens hebben geplaatst en daar wasselen en koken op hun eigen wijze. Als men bedenkt, dat achter die poort verschillende nijverheidsnemen liggen, zoals Hoboken en Hemiksem, dat ook vandaar de boeren naar de stad komen met groenten en melk, dat, daarenboven, twee begrafplaatsen heel wat verkeerde tweeg brengen, dan kan men zich voorstellen dat die negende wijk een beter lot verdiende en dat een betere wegwijs alvast hoogstnoodig was. In ieder geval, het gemeentebestuur moet van plan geweest zijn, de stad langs dien kant, zoowel als langs den kant van het Nachtegaalpark, uit te breiden, anders hadde ze 't Schoonselhof niet aangekocht, dat nog wel een drie kwart uurs hoogerop ligt dan de begrafplaats van het Kiekerhof.

Het doel der wandeling was Schoonselhof, want ik geloof niet dat ik, zelfs voor mijn Brusselse lezers, het Kiekerhof nog ontdekken moet. Toch ben ik er even binnengegaan, zoals het iedereen Vlaaming past; want 't is loch op het Kiekerhof dat onze groote Vlaamingen rusten. En een bezoek aan die graven is des te meer indrukwekkend, daar al onze schrijvers en kunstenaars op hetzelfde rondpunt begraven zijn. 't Is zoowel ons Paulheer, U weet, waar Conscience's zult, met den Vlaamschen leeuw, verrijst; daar ook, maar op 't kruispunt van vier lanen, heeft men Peter Benoit te rusten gelegd. Alleen een parkjes bloemen duidt de plaats aan, waar eens een gedachteken zal worden opgericht. Gister waren er geen bloemen te zien, en ik weet nog altijd niet aan welke ongeoorloofde vergeetelheid zulks dient toegescreven. Zelfs geen bord, geen opschrift, zegt den bezoeker dat daar de grootste onder onze toondichters slaapt.... Bezijden echter, wat dieper in, liggen, rondom het hrotsche grafmonument van burgemeester Leopold de Wael, onze meest verdienstelijke Vlaamsche kunstenaars : Lodewijk Gerrits, Jozef Lies, Jan van Rywyck, Jolius De Geyter, Jan van Beers, Karel Verlat, Theodor Verstraete, mevrouw Julia Verstraete-Laquet en Viktor Driessens.

Theodor Verstraete, die in zijn laatste levensjaren blindgeworden kunstschilder, heeft nog geen grafzerk, zomin als Jan van Rywyck en Peter Benoit. Voor Verstraete heeft men in het oud stadspark een gedachteken opgericht, maar 't is er dan een dat ik schreuevelijk vind. Ik wil graag aannemen, dat het de schuld is van den oorlog, dat op het Kiekerhof voor deze drie groote Vlaamingen nog geen gedachteken staat; hoewel men, wat Benoit betreft, ruimschoots den tijd heeft gehad om eraan te denken.... Een groot aan al die afgescreven, — en dan gaat de wandeling voort, naar Schoonselhof.

De Sint-Bernardsteenweg, die er heen leidt, is nu juist niet gemaakt om dichters te bekoren. 't Is de doode-wone, prozaische, armzalige straat van een verwerijde voorstad. Kleine werkmanshuizen, onzindelijke kroegen, meer ziet men er niet. Hier en daar een meer moderne herberg, maar dan met een willekeurig gavel die een schreuewende noot brengt in al dat somber, in al dat doodsche. Maar verder door, bezijden den steenweg, ten einde verrestrekkende aardappelvelden, — jongens, wat worden er dit jaar aardappelen geplant! — wandelt men door een stille dreef, geheel overkommerd, en zoo laag, dat men het geblader der boomen genaken kan. Die

dreef brengt wel de vereischte stemming mee voor een wandeling naar een begraafplaats; en, zodra men er uit is, ligt inderdaad het Schoonschop voor U. 't is eerst een ingesloten plek grond, omzond door slanke populieren, breedgelakte omheining en knoestige appelaars met rugkromme stammen. Een vlakke zon gloeit over de graven der soldaten....

Want daar liggen soldaten begraven. Ik heb driehonderd negen en zestig Belgen en vier Engelschen geteld. Al die graven zijn dezelfde. Een grijsgroene houten zerk, met den naam van den doode, de vermelding van het regiment, waartoe hij behoorde, en van den dag waarop hij gestorven is. Voor ieder is een klein tuftje, — weer niet juist dezelfde — aangelegd. Dat is treffend, dat is indrukwekkend, die gelijkheid in den dood; want ook officieren liggen daar, doch hun zerk en hun hofje zijn niet dezelfde, als voor de soldaten. Voertuigen zijn erbij, waar geen naam opstaat: alleen de dag, waarop ze sneuvelden. Daar zal echter eens een gedachteken oprijzen voor de krijgers; het ontwerp en de verkleinde afwerking zijn tentoongesteld geweest in een winkel der Eiermarkt, langs den anderen kant van deze begraafplaats voor soldaten, liggen ook Duitse gesneuvelden te rusten. Gebedhoude kruisen versieren hun graf. Ik versta, dat er zooveel honderd zijn. Daar, zooveel als voor onze dooden, zijn hofjes aangelegd, en werden bloemen aangebracht.

Zal wellicht bekend zijn dat schepen Frans van Kuyck op Schoonschop begraven ligt. Die plek mag echter niet zonder toelichting worden bezocht; en, ondanks alle moeite, ben ik er niet in geslaagd het graf van den verdorven kunstenaar te bereiken. Ik vermag echter, dat het daar wonderbaarlijk moet zijn. Hetzelfde beoemen sluiten dit gedeelte van het kerkhof, en het is aangrijpend, als men nadenkt dat Frans van Kuyck, die de bloemen zoo liefde, daar gansch alleen, in de soezige stilte, te midden der opstervende natuur, slaapt den eeuwigten slaap.... Hij is dus de eerste geweest, die op Schoonschop te rusten werd gelooft; maar op die plek zullen voortaan al onze grote Vlaanderen te ruste worden besteld, en op die wijze zullen ze twee peilingshoeken te maken hebben naar onze kunstenaar; het reusachtig van Kuyckhof en de eenzaamheid van Schoonschop.

Zoo verlaten is de plaats, met het vast voornemen er weer te keeren. Want het is soms zoo zacht, zacht niet sluit en eenzaamheid te ontdecken, en zijn droefheid te wagen bij hen, die voor altijd zijn wegegaan....

SINJOOR.

Overlijden.

We vernemen met leedwezen dat de heer Jozef Verbeet, de werkmans en syndicaal secretaris van het Verbond der Vlaamsche hoofd- en bruiwachten van Antwerpen, een zwaar verlies ondergaat door het afsterven van zijn echtgenote, Mevr. Kerselaers. Onze welgemeende deelneming.

EDOL.

UIT LIMBURG

Nieuwe verordeningen.

Het afnemen en voeren van (niet groene) haver is verboden zonder de toelating van den bevoegden kreschier.

De werken van ruiming, onderhoud en verbetering in 1916 van af de waterloopen der provincie die niet bevaarbaar of vlotbaar zijn, zullen uitgevoerd worden gedurende het tijdvak begrepen tusschen den 22 Mei en den 15 Oktober 1916.

Het voorloen te betalen voor het vervoeren der lijken van dieren is berekend tegen dat van de vertrek-gemeente, zonder evenwel 50 centimen voor iederen afgelegden kilometer, noch 3 frank voor minder dan 5 kilometer te mogen overtreffen.

Verordeningen.

Het afgeven van de aardappelen gaat niet geedschiks, zoo min als het vroeger het geval was met den koren- en granenwet.

Nochtans zullen de pachters beginnen in te zien dat het gemeend is. Reeds zijn verscheidene veroordelingen uitgesproken geworden en kortelings is een burgemeester veroordeeld geworden tot 600 mark boete wegens gebrek aan verklaring en weigering de 2000 verlangde kilogram aardappelen te leveren.

Meer en meer komt men tot de gedachte door zekere kleine boeren uitgedrukt, namelijk dat rijke landbouwers, waaronder men diegenen aanreft die een openbare bediening waarmaken en aldus het goede voorbeeld zouden moeten geven, gezorgd hebben de aangiften te kunnen voordele te doen opstellen, dat zij verder hen invloed gebruiken om hunne verplichtingen jegens de noodlijdenden te ontduiken en integendeel de zwaarste lasten doen drukken op de schouders van diegenen die zich het minst verdienigen kunnen.

Gebruik wordt niemand ontzien in de toepassing der te nemen maatregelen!

Elektriciteit.

Verscheidene gemeenten maken overeenkomsten met fabrieken, mijnrichtingen of andere gestichten die de noodige werktuigen bezitten tot het voortbrengen van elektriciteit en verlichten alzoov straten en woningen.

Bij de aangekane verdragen zijn al de regelen der wetgeving over het hoofd gezien geworden: een verordening verklaart de verbintenissen ongeldig zoo ze niet door de Bestendige Afvaardiging goedgekeurd zijn geworden.

LAATSTE TIJDINGEN

De Italiaansche Kamers verwerpen een motie van vertrouwen in de Regeering

ROME, 12 Juni. (Agenzia Stefani). — Tijdens de bespreking in de Kamer over de voorlopige begrotingswaalden, hield de eerste minister Salandra een redevoering, waarin hij den internationalen en den militair toestand uiteenzette en over de politiek der regeering ophefde. Hij gaf, na zijn rede verklaarde Salandra zich te kunnen vereenigen met de motie Luciani, luidende: de Kamer, vertrouwen stellende in het beleid der regeering, keurt de voorlopige twaalfden goed.

Salandra verzocht stemming bij gedeelten. Na verscheidene uiteenzettingen verwerpt de Kamer bij hoofdelijke stemming met 197 tegen 158 stemmen het eerste gedeelte van de motie, luidende: de Kamer, vertrouwen stellende in het beleid der regeering.

Engelsch ambtelijk bericht.

LONDEN, 9 Juni. — Ten zuiden van Nieuw-Kapel hebben vijf vijandelijke loopgraven aangevallen en een machingeweerd buitgemaakt. Voor het overige, geen infanteriegevechten. Ons zwaar geschut heeft het station van Salome vernield en eenige versterkte plaatsen achter de vijandelijke linien beschoten. Op verscheidene punten groote geschut- en mijnbedrijvigheid.

Italiaansch ambtelijk bericht.

ROME, 10 Juni. (Agenzia Stefani). — Twee vijandelijke duikboten vielen Donderdag tegen den avond in de beneden Adriatische Zee een Italiaansch transport aan, bestaande uit drie stoomschepen met troepen en krijgsvaard en begeleid door een snelle torpedojagers. De duikboten werden onmiddellijk aangevallen, doch konden niettemin nog torpedo's afvuren, waarvan een het stoomschip „Principe Umberto“ wof. Alhoewel het transport alle beschikbare reddingsmiddelen aanwendde en andere op weg zijnde eenheden ten spoedigste

hulp boden, zonk het stoomschip in weinige minuten. De overlevenden zijn nog niet nauwkeurig bekend. Van degenen die met het stoomschip verdwenen zijn, behoorde, naar verrijd, ongeveer de helft tot het leger.

De Amerikaansche republikeinsche Konventie.

CHICAGO, 10 Juni. (Reuter). — De republikeinsche nationale Konventie heeft Hughes met zoo goed als algemeene stemmen kandidaat gesteld.

De vooruitstrevenden hebben Roosevelt bij akklamatie als hun kandidaat aangewezen.

CHICAGO, 10 Juni. — De republikeinsche Fairbanks kandidaat gesteld voor het vice-presidentschap. Hughes had als kandidaat voor het presidentschap 940 stemmen op zich vereenigd. De kandidaatstelling geschiedde daarna met algemeene stemmen.

CHICAGO, 10 Juni. (Reuter). — Hughes heeft de kandidatuur voor het presidentschap aanvaard.

Het vergaan van de „Hampshire“.

LONDEN, 10 Juni. (Reuter). — De Admiraliteit meldt: Thans is vastgesteld dat de „Hampshire“ op 5 dezer 's avonds om 8 uur op een mijn is gestooten en binnen tien minuten zonken; ze werd geschoot door twee torpedojagers die er door de ruwe zee zijn van af geraakt. Een onstandige nadering naar de vier reddingsboten, die men van de „Hampshire“ heeft zien wegvaren, is vruchteloos gebleven. Admiral Jellicoe twijfelt er niet aan of de „Hampshire“ is in de oostelijke zee aan de zijde van de kust vergaan. Alle hoop, dat nog anderen, dan de twaalf overlevenden, die op den vloer dreef, in leven zijn gebleven, is weggegaan.

LONDEN, 10 Juni. (Reuter). — Een bijzondere correspondent van de „Daily Mail“ te Aberdeen meldt dat daar beangstelingen heelen en stoomschepen bijzondereheden over het verdere van de „Hampshire“ verhalen.

Na een spoedreis naar het uiterste noorden van Schotland hebben Kitchener en zijn staf zich ingescheept. De „Hampshire“ vertrok Maandagavond ongetreks zeven uur. Er stond een stille stormwind in de richting van de kust. De ramp gebeurde ongetreks 8 uur tusschen Marwick Head en Brough Birsay, ten noorden van de Skail-bank, aan de westkant van het grootste eiland van de Orkney's. Om 8 uur 35 rapporteerde een patrouilleboot dat er in de buurt een oorlogsschip in brand stond. Men had geen geluid van een opblipping gehoord. Twintig minuten later was de kluiser gezonken. De menschen aan den wal zagen vier boten te water laten, die alle tegen de rotsen te pletter werden geslagen. Schepen, die de zee afzochten, vonden geen spoor van een oorlogsschip meer, alleen drijvende lijken. De sleep van een kommandant werd leeg op het strand geworpen. Ook speelde een vol of een met licht gevulde ring, die op een grote reddingsboot geleek, aan, waarvan zich twaalf man hadden vastgeklampt. Een of twee afgestopte mannen meemelden: „Kitchener was aan boord.“ Toen vielen zij in slaap. Aan den voet van de rotsen werd men zeventig of tachtig lijken, waarvan enkelen nog warm waren. Terwijl zij in zee verstreken, waren sommigen mannen de kieren van het lijf gekruist en in hun wanhopige pogingen om de rotsen te beklimmen, hadden enkelen bijna alle nagels van de vingers en handen verloren.

De presidentskandidaat Hughes.

WASHINGTON, 12 Juni. (Reuter). — Hughes heeft ten gevolge van zijn benoeming tot presidentskandidaat zijn rechten-schuld niet overgelegd. Waarschijnlijk zal de schuld niet overgelegd worden.

De vrijgeschelde Fransche militieelichingen.

PARIS, 12 Juni. — De afgevaardigden en de uitgezette jaargangen 1913 tot 1917 zullen eerst op 1 Augustus opgevoerd worden.

Ter zee.

BORNEAUX, 12 Juni. (Havas). — De Fransche stoomboot „Lutèce“ is terecht als enige overlevende van het Noorsche stoomschip „Prosper“, dat een bemanning van 34 koppen telde, een matroos. Het schip „Prosper“ was op een mijn gelopen en gezonken.

De groote arbeidstrijd in Noorwegen.

KRISTIANIA, 10 Juni. — De Raad van Staten heeft het verzoek van de lands-inrichting der arbeiders om verlenging van den termijn tot beëindiging van lozen in het schiedsgerecht tot den 14 dezer, twee jaar's uitgesteld, ingevilligd.

De lands-inrichting heeft hetzelfde tijdstip voorgesteld, dat inmiddels geen slankingen wegens loongeschillen zullen worden ondernomen.

De centrale bond van werkgevers-vereeningingen heeft de lepende en afgekondigde uitsluitingen ingetrokken.

Land- en Tuinbouw

DE GEIT

Met reden wordt de geit de „koe der armen“ genoemd. De werkmans, die de nodige middelen niet bezit om een koe te houden of er zich eenen af te schalen, kan zich toch met de geitenhoed bezigheeden. Ook ontneemt men niet zelden een paar geiten bij welbehedende personen, die er aan hebben zware melk voor hun huisgezin te hebben.

Eene goede geit geeft gemiddeld drie liter melk per dag. Doorgaans wordt deze melk in haren natuurlijken staat verbruikt, doch men kan er ook boter en kaas van vervaardigen.

Geitenmelk is krachtig en gezond, en bijzonder voor kinderen aan te bevelen. Ook is het vleesch der geit niet te versmaden; een jonge geit van ten minste drie weken verschaft een malsch en lekker vleesch, dat het schapevleesch nabijkomt, doch warm moet opgediend worden. De huid verschaft een malsch en sterk leder en het haar wordt ook in de nijverheid benut.

De kleur der haren is wit, zwart, geel of bruinachtig. Gewoonlijk draagt de geit een paar hoorns op haar hoofd, doch men vindt er ook die geen hoorns hebben.

Dank zij de „geitenbonden“, welke in Vlaanderen overal bestaan, is men sedert eenige jaren met de verbetering van het ras begonnen, en thans tot een voldoende uitslag gekomen. In de meeste streken van Vlaamsch België kweekt men tegenwoordig geiten, welke in het opzicht van goede hoedanigheden nog slechts weinig te wenschen over laten.

Wanneer men zich eenen volwassen geit wil aanschaffen, dan zal men natuurlijk nazien of deze kweek en gezond is. In het haar blinkend en glad, de eeltst groot en de gang rap en levendig, dan mag men bijna zeker zijn dat men een gezond dier voorhanden heeft.

Bij het aankopen van een volwassen geit zal men nazien of zij veel en gedurende langen tijd melk geeft; de melk mag niet sterk zijn en moet een aangename smaak bezitten. Zie ook na of de geit niet te lekker is. Vele dieren versloeten het voedsel, dat met hun geit; vooral vindt men weinig geiten, die warmen met of zanddrank lusten. Warme drank oefent nochtans een weldoende invloed uit op de melkafschijding der dieren.

Om het weigeren van eten of drank te vermijden, zal men de geiten van jongs af gewoon maken allerlei voedsel te gebruiken; daarom is het noodig gezonde en aangename spijzen te geven en deze zooveel mogelijk af te wisselen. In den zomer geeft men, behalve den meeldrank, uitsluitend groen voeder, dan nooit nat, verhit, of verzuurd mag wezen. Des winters worden knol- en wortelgewassen, hooi en nagras, en daarbij de warme meeldrank toegevoerd. Ook dit wintervoedsel moet rein en gezond wezen.

Des zomers laat men de geit bij schoon weder grazen. Zoals men weet, zoekt dit dier allerlei planten op, die in het wild groeien; ook versmaad de geit de jonge scheuten van bomen en struiken niet, zoodat hier wel eens eenige schade zou kunnen aangericht worden.

Er zijn nog plaatsen waar de stallen wat te wenschen overlaten. Al wat wij in dit artikel over den geitenstal zullen zeggen, kan ook grootendeels op paarden- en koestallen toegepast worden.

De geitenstal moet ruim, droog, behoorlijk verwarmd, wel verlicht en verlucht zijn. Voor iedere geit zijn er ongeveer zes kubieke meter ruimte noodig; dienengevolge zal de stal inder 50 lang en breed en 2 meter 50 hoog zijn. Voor een koppel geiten zou de lengte dus 3 meter moeten bedragen.

Vochtige woningen zijn uiterst ongezond, zooveel voor menschen als voor dieren. Laten wij dus nooit bouwen op een grond die niet droog is, want de vochtigheid van den bodem trekt onvermijdelijk in de muren.

De vloer der stallen zal wat verheven, effen, ondoorbreekbaar en een weinig afhellend zijn. Kareelsteenen of kleine snalle zijde geplaatst en met cement samengevoegd, zijn voor den vloer der stallen te verkiezen.

De zoldering moet dicht zijn, opdat er geen stof op de dieren zou kunnen vallen; gewelfde zolderingen zijn de beste, doch nogal kostbaar. Dit welfsel wordt gemaakt van kareelsteenen tusschen ijzeren balken geplaatst. Muren en zoldering worden twee keer per jaar met kalk gewit.

De warmtegraad der stallen moet ongeveer 15 centigrad bedragen. Om in den zomer de te hevige warmte te matigen, alsmede om de lucht te verscheren, voorziet men den stal van een deurt, waarvan het bovenste deel beweegbaar is en kan opengezet worden. Volgens de grootte van den stal worden een of meer vensters langs den zijwand der dieren gemaakt. Het venster wordt zo hoog mogelijk geplaatst; het moet langs onder i scharnieren vastgemaakt worden en van zijstukken voorzien zijn, op zulke wijze, dat het naar den binnenkant gedeeltelijk kan openvallen. Aldus kan de binnenstroomende lucht geen licht op de dieren teweegbrengen.

Verder wordt de geitenstal van een kleine ruif voorzien, dienende voor het lang voeder; meeldrank, wortelgewassen en ander koud voedsel wordt in een kuppe gelegd.

De stal moet ook zeer zuiver worden gehouden; daarom zal men hem op tijd reinigen en van nieuw strooi voorzien. Nu en dan is het noodig den vloer te wasschen. Ook de dieren zullen dagelijks met borstel en kam gereinigd worden. De reinheid oefent niet alleen een weldadigen invloed uit op de gezondheid der dieren, maar ook op de hoedanigheid der voortbrengselen.

Ten slotte willen wij nog een woord zeggen over het verbederen van ons getier.

Om het ras te verbederen nemen men voor kweeksters alleen dieren, welke gezond, welgevormd en als goede melkgevers bekend zijn. Ook de bok moet zwaar en zwaar gebreken zijn. Zulke dieren worden in al de geitenbonden aangehouden.

Het voortkweeken mag maar beginnen als de jonge geiten anderhalf jaar oud zijn.

Zoals men weet duurt de draagtijd der geit vijf maanden en geeft zij meerendeels twee of drie jongen.

Ook het voedsel en de verzorging oefenen een gunstigen invloed uit op de verbetering van het ras.

Daar de kweeksyndikaten vooral het verbeteren der rassen tot doel hebben, raden wij de belanghebbenden aan lid te worden van zulk een maatschappij.

F. RANS.

VRAAGBAAK.

Onze abonneenten, die het een of ander over land- en tuinbouw zouden te vragen hebben, mogen hunne vraag sturen aan den Heer Bestuurder der GAZET VAN BRUSSEL. Een medewerker F. RANS zal de vragen in de „Vraagbaak“ beantwoorden.

KUNST EN WETENSCHAP

OVERLIJDEN VAN EMILE FAGUET.

Naar de „Temps“ mededeelt, is de bekende Fransche kritikus Emile Faguet overleden.

Ekonomsche en Financiële Mededeelingen

Ons Gemeente Krediet

Wij meenen van nut te zijn aan menigen lezer, door de aandacht te vestigen op de schuldbrieven van bovengenoemde instelling.

Het Gemeentekrediet van België, ingericht in 1860 op voorstel van het Staatsbestuur, met het doel de leeningen der Belgische provincien en gemeenten te vergemakkelijken, verschaft hun sedert het uitbreken van den oorlog de noodige kapitalen voor het verzekeren der gemeentedienslen, de voeding der noodlijdenden en het uitvoeren van voor de gemeenten nuttige werken die voorwaardelijk tot doel hebben de verbeetering te onderstellen.

Het Gemeentekrediet verkoopt te dien einde thans 4 ten honderd schuldbrieven aan den prijs van 93 ten honderd.

Deze schuldbrieven zijn gewaarborgd:

a) Door al de geldmiddelen der provincien en gemeenten, welke aan de leeningen deelnemen;

b) Door het maatschappelijk kapitaal: 19,850,000 fr.;

c) Door het reservfonds: 21,865,505 fr. 42.

Zij bieden dus een voortslechte zekerheid af.

Zij zijn hoogstens in zes-en-zestig jaar aan hun naamwaarde uitkeerbaar, ingevolge jaarlijksche trekkingen.

De eigenaars en schuldbrieven kunnen in vredesdij hunne titels op de Beurs verkopen en na enkele dagen de opbrengst van den verkoopsprijs ontvangen.

De schuldbrieven kunnen op het grootboek van het Gemeentekrediet ingeschreven worden, op naam van bijzondere en van maatschappijen, even goed als van gemeenten en van openbare gestichten, zoodat die schuldbrieven tegen verlies, dielstal op vernieling verzekerd zijn. De naamvoerders mogen ten allen tijde hunne inschrijvingen op naam in titels aan boord overdragen.

De zesmaandelijke interesten worden in vredesdij aan de naamvoerders der inschrijvingen op het grootboek betaald, bij middel van postassigantien, behalve een andere overeenkomst. Er wordt den ingeschrevenen bericht gegeven, wanneer de nummers hunner schuldbrieven door trekking uitkeerbaar zijn.

Al deze bewerkingen zijn volkomen kosteloos.

Overigens staat de maatschappij leeningen toe aan de naamvoerders van inschrijvingen op het bedrag hunner schuldbrieven.

Deze schuldbrieven zijn met de staatsfondsen gelijk gesteld voor het plaatsen der beschikbare fondsen der gemeenten en der openbare gestichten, zoals kerkfabrieken, burgerlijke godshuizen, burelen van weldadigheid, enz., evenals voor de borgtochten hunner ontvangers der personen aan wie openbare werken toegewezen worden, der gemeente-verzekeringkassen tegen arbeidsongevallen, enz.

Onnodig te zeggen dat titels die dergelijke waarborgen aanbieden, bijzonder geschikt zijn voor veilige beleggingen. Meer nog, men bewijst zijn land een dienst door zijn gelden aan ons Gemeentekrediet toe te vertrouwen.

PAUL.

Aanplakbrieven, Besluiten en Mededeelingen

Gezonken schepen.

BERLIJN, 10 Juni. — Ambtelijke mededeeling: In de maand Mei werden 56 schepen van het Vier-Verbond, met een bruto-tonnaat van 118,560 registerton,

door Duitse en Oostenrijksche duikboten en door mijnen in den grond gebored.

Lijst van gemeenten aangesloten bij het verzendingskantoor voor de bevoorrading met vroege aardappelen

(Verladebüro)

bij den burgerlijken kommissaris (Zivilkommissar) te Mechelen.

ARRONDISSEMENT MECHELEN.

Alle gemeenten van het arrondissement met de volgende verzendingsstations: Sint-Amands, Puurs, Hombeek, Mechelen-Hoofdstation, Mechelen - Nekkerspoel, Boischot, Heist-op-den-Berg, Boerlaar, Nijlen.

ARRONDISSEMENT BRUSSEL-LAND.

Peizegem, Steenhillel, Malderen; Verzendingsstation Malderen. Londerzeel, Ramsdonk, Nieuwenrode; Verzendingsstation Londerzeel. Kapellen op den Bosch, Nieuwenrode, Hombeek, Wolverthem; Verzendingsstation Kapellen op den Bosch.

Eppegem, Peuf, Perk, Elwyt, Weerde, Zennst, Heistade; Verzendingsstation Weerde.

ARRONDISSEMENT LEUVEN.

Hever, Boortmeerbeek, Haacht, Keerbergen, Fremeloo; Verzendingsstation Boortmeerbeek. Haacht, Eldonk, Werchter, Trencloo Baal; Verzendingsstation Wespelaar.

Rotselaar, Hilsbeek; Verzendingsstation Wijnmaal. Rotselaar, Hilsbeek, Sint-Pieters-Kode, Houwaard, Kortrijk-Maisel, Nieuwrode, Wezenaai, Werchter; Verzendingsstation Rotselaar.

Gelrode, Nieuwrode, Betelem, Baal; Verzendingsstation Gelrode.

Aarschot, Rillaar, Scherpenheuvel, Sionen, Messelbroek, Moenstede, Teseit, Langdorp, Begijnendijk, Betelem; Verzendingsstation Aarschot.

VESTINGSGEBIED ANTWERPEN.

Polderbosch, Pulle, Zandhoven, Viersel; Verzendingsstation Bouwel en Nijlen.

Embichem, Breckhaer, Rans, Vremde, Bockhout, Linth, Duffel, Koninkshoek; Verzendingsstation Lier.

Hove, Edogem, Aartselaar, Reel, Linth; Verzendingsstation Koninkshoek.

Lier, Linth, Waarbos, Reel, Rumpst, Sint-Kathelijne-Waver, Koninkshoek; Verzendingsstation Duffel.

Ruisbroek, Hingene; Verzendingsstation Puurs. Heidebeek, Blaasveld, Wilbeek; Verzendingsstation Hombeek of Mechelen.

ARRONDISSEMENT TURNHOUT.

Turnhout, Oud-Turnhout, Arendonk, Ravels, Weelde, Poppel, Merksplas, Boerse, Vosselaar; Verzendingsstation Turnhout.

Tielen, Lichtaart, Kasterlee, Gierle, Weenderzand, Sint-Pieters-Lake, Poederlee; Verzendingsstation Tielen.

Herenthals, Vorselaar, Grobbendonk, Herenthout; Verzendingsstation Herenthals.

Olen, Oevel, Tongerlo; Verzendingsstation Olen. Geel, Oevel, Eindhout, Meerhout; Verzendingsstation Geel.

Noorderwijk, Merksplas, Olen, Oevel, Zoerie-Parijs, Tongerlo, Hulshout; Verzendingsstation Noorderwijk.

Westmeerbeek, Houtvenne, Ramsel, Hersel, Varendonk, Veerle, Vorst, Westerlo, Zoerie-Parijs, Hulshout; Verzendingsstation Westmeerbeek. Bouwel, Vorselaar, Herenthout; Verzendingsstation Bouwel.

Uitvoeringsvoorschriften

bij de verordening betreffende het regelen der bevoorrading met vroege aardappelen.

Op grond van artikel 5 der verordening van 27 Mei 1916 des Heeren Generaal-Gouverneurs wordt bepaald:

I. De bevoorrading der burgerbevolking met vroege aardappelen uit het onder artikel 1 der verordening vermeld gebied, geschiedt uitsluitend door de tusschenkomst van de K. V. S.

De eigenbevoorrading in naburige gemeenten, zonder de tusschenkomst van de K. V. S. (nummer 3, lit. c der uitvoeringsvoorschriften van 17 Januari 1916 bij de verordening van zelden datum des Heeren Generaal-Gouverneurs, Wet- en Verordeningblad bl. 1529) valt weg, wat de bevoorrading met vroege aardappelen betreft.

II. De gemeenten moeten haren voorraad aan vroege aardappelen, overeenkomstig de bestaande voorschriften, bij de K. V. S. bestellen. De koopprijs moet vooraf gestort worden.

III. De inrichting en samenstelling van het verzendingskantoor (artikel 1 der verordening) geschiedt, met goedkeuring van den Vervaltingschef, door den burgerlijken kommissaris te Mechelen.

IV. Het verzendingskantoor staat onder toezicht van de K. V. S. De burgerlijke kommissaris bij den „Kreischief“ te Mechelen wordt met het plaatselijk toezicht en de leiding van het kantoor belast.

V. Het verzendingskantoor bedient zich, bij het bewerkstelligen van den aankoop, van onder artikel 1 der verordening vermeld gebieden bewonende en door den burgerlijken kommissaris te Mechelen verzenders als opkopers.

Buiten de reeds toegelaten verzenders kunnen ook zulke handelaren door den burgerlijken kommissaris te Mechelen worden, die oekopen van vroege aardappelen belast worden, die reeds vóór den 1 Augustus 1914 voor beroep hadden vroege aardappelen bij de landbouwers op te koop.

VI. Betreffende het toezicht op het vervoer gelden de bestaande bepalingen, met dezen verstande, dat voor het geheele vroege-aardappelgebied, de onder nummer 3 lit. c der uitvoeringsvoorschriften van 17 Januari 1916 bij de verordening van den heer Generaal-Gouverneur van denzelfden datum voorziene geleidings allen door den burgerlijken kommissaris te Mechelen afgeleverd worden.

VII. Voor het overige blijven de bepalingen der uitvoeringsvoorschriften van 17 Januari 1916 bij de verordening van den heer Generaal-Gouverneur van denzelfden datum van kracht, zoover vorenstaande schikkingen geen afwijkende regeling bepalen.

Brussel, den 27 Mei 1916.
Der Vervaltingschef
bei dem Generaal-Gouverneur in België,
Dr. VON SANDT.

Tooneel, Concerten en Vermakelijkheden

DINSdag, 13 JUNI.

Athambra. — Een voorstelling.
Molière. — Om 9 uur: „La Dame aux Camélias.“
Palais de Glace. — Om 8 1/2 uur: „Samsou et Dalila.“
Olympia. — Om 8 1/2 uur: „La Rivale.“

Gallé. — Om 9 uur : « Les Surprises du Divorce. »
 Folies-Bergères. — Om 9 uur : « Cousin-Cousine. »
 Bois Sacré. — Om 9 1/4 uur : « Monsieur Alphonse. »
 Vieux-Bruxelles. — Om 8 1/2 uur : « Prince Mystère. »
 La Bonbonnière. — Om 9 uur : « Feu du Voisin » en
 « Le Peintre exigeant. »
 Winter Palace. — Om 9 uur : « Prime-Rose. »
 Théâtre de la Bourse. — Om 8 1/2 uur : « L'Africaine. »
 Scala. — Om 9 uur : « Le Comte de Luxembourg. »

Berichten van Schouwburg en Bioscopen

PANTHEON CINEMA, Noordlaan, 125. — Deze week
 (9 tot 15 Juni) : nieuw programma.

THEATRE DE LA BOURSE. — Het is dus hedenavond
 dat de eerste vertooning van « L'Africaine » zal plaats
 hebben, de opera van Meyerbeer en Scribe, die stroomen
 inkt deed vloeien. Zoals wij het gisteren zagen, werd
 de rolverdeling zeer nauwkeurig verzorgd. De looneer-
 schikking, die zeer ingewikkeld en weelderig is, heeft
 ook al de aandacht van het bestuur op zich getrokken.
 De plaatsen worden bij de vleet verhuurd.
 Donderdag a. s., eerste opvoering van « Carmen », met
 Jufvr. Ramblay.

Indiana Mengsel

Het beste kopje koffie. Zuiver cichorei en koffie

E. BASTIN-DE BRUYN EN Co

24, Bisschopstr., BRUSSEL

Enige concessieaanvr. v. België

Montigny-Prudhomme 4, Korte Klarenstr., ANTWERPEN

Agent voor de Provincie Antwerpen 3502

Toiletzeep

Fijne, de huid niet aantastend, in prachtdozen

JAMDEM, het doz. 5 fr. | KROON, het doz. fr. 5.50

REX, het doz. fr. 3.50; 1/2 doz. fr. 1.80; de 3, 1 fr.

ROYAL, de 100, 16 fr. | RE, de 100, 10 fr.

ANCRE, de 100, 10 fr.

Bijzondere prijzen voor groote hoeveelheden. — Het huis

zendt aangekochte stalen tegen een postmandat van 3 fr.

Zeep soort Marseille van af 1.50 het kilo

Staal tegen 0.30 in postzeg.

Wij vragen, in elk arrondissement, of provincie koopers in 't groot

depothouders. — Zeer voordelige voorwaarden.

Zeepziederij Aug. JAMART

84, Bodeghemstraat, BRUSSEL-ZUID

Huis van Vertrouwen Voordig

HEEFT DAGELIJKS

Groote hoeveelheden

BRUINE ZEEP

Fabriek als voor den oorlog

VRAAGT PRIJZEN en MONSTERS aan GROOTHANDEL

233, MERODESTRAAT, 233, BRUSSEL-ZUID 3449

Vensterglas, Spiegels, bijzonder glaswerk,

juist gesneden naar maat, gereed om geplaatst

voor alle gebruik.

Boogvormige Pannen en Glazen, Flesschen, Bokalen,

extra Stopper, Onmiddellijke verzending en Glazenma-

kers ter beschikking der klanten voor het plaatsen

Bierflesschen, met of zonder firma,

van alle vormen en inhoud.

ADOLF FRONVILLE

Glasblazerijen, Morlanwelz-Mariemont

MANUFACTURE

DE BOURRAGES

AMIANTE, CAOUTCHOUCS

ET JOINTS

Avenue Albert, 239, Bruxelles

Grand stock de bourrages divers

secs, gras et graphités

Jointes trous d'hommes sur mesure

Carton, Corde et bourrage amianté

Feuilles, tuyaux et clapets en caoutchouc

Klingerit, Calorifuge, Mastic

Verres indicateurs, Carboliteum

Goudron

Prix et échantillons sur demande

Kleine Aankondigingen

TARIEF :

De vier regels (minimum) fr. 0,50

De bijkomende regel fr. 0,20

Onderwijs

SNELSCRIFT. Lessen door

gediplomeerde leeraar. Beste

uitskomsten in weinig tijd. —

Matige prijzen. — A. T. B. 75,

Ansapellaan, G. v. B. 3501

AAN DE OUDERS VAN

VERACHTERDE KINDEREN

IN HET ONDERWIJS

5, 10, 12 fr. per maand. Vlaamsch,

Fransch, Engelsch, Solfege,

Zang, Klavier, enz., door gedip-

lom. onderwijzers en 1ste

prijzen konveneren. 5, Oosten-

rijkstraat, 5. — Neemt kostgan-

gers aan. 3502

MEID gevraagd in deftig ge-
 zin. Matig loon. Spoedig
 in dienst. Adres vragen ten bu-
 reele van het blad. 3535

SCHOENMAKERS-KNECHT
 gevraagd. Adres aanvragen
 ten bureele van het blad. 3530

GEVRAAGD V'OSTENDE
 Verkoop en magazijn voor
 Verniswink, goed op de hoog-
 te van alles wat het vak aan-
 gaat. Goed loon voor bekwaam
 persoon. Adres spoedig opge-
 geven ten bur. van het blad. 3532

BOEKHOUDER. — Gehuwd
 persoon, vader, kan adres
 vragen aan bureel van het blad,
 tot het becomen eener plaats. 3537

Doktersgezins te Brussel,
 vraagt jonge deftige
 DIENSTMEID, voorzien van
 goede getuigschriften, liefst
 van den buiten. Voorloepig
 matig loon. Adres vragen
 aan het bur. van 't blad. 3538

MEN VRAAGT
 Nijverheidsverklaren : ajus-
 teerder, draaier, gieters, smel-
 ters, elektriciens, aardwerkers
 en kleine fabriek-handwerkle-
 den. Zich wenden : 13, Sint-
 Alfonsiusstraat (Madouplaats). 3532

Dienstaanvraag

JONGE VROUW zoekt plaats
 voor alle werk, goede ge-
 tuigschr. R. Baetens, 121, An-
 derlechtstraat, Brussel. 3538

OPPASSEND persoon vraagt
 plaats als loopjongen. Adr.
 bureel van het blad. 3538

WERKVROUW biedt zich
 aan v. heele dagen, goede
 getuigschriften. Adres : Pha-
 railde De Vuyst, 3, Damierstr.,
 Brussel-Noord. 3539

Gehuwde vrouw, vraagt werk
 voor halve of gehele dagen
 als werkvrouw. Adres : H. Her-
 ckerauth, steenweg op Bergen,
 126, Anderlecht. 3538

JONGELING van 17 j. beste
 getuigschr., vraagt dadelijk
 werk, onverschillig wat. Adres :
 G. Van Holsaets, steenweg op
 Helmet, 53. 3537

JONGE WERKVROUW biedt
 zich aan voor halve dagen
 des namiddags, bij voorkeur in
 Laken of in Schaerbeek, beste
 getuigschriften. Mme De Ken-
 lemer, 5, Pieter Strauwstr.,
 Laken. 3539

MEID v. alle werk biedt zich
 aan (geen keuken), leeftijd
 32 j., beste getuigschriften.
 Adres : 32, rue Prévalaire, Cu-
 reghem. 3540

Jonge dochter van 23 j. biedt
 zich aan als dienstbode kent
 alle boerenwerk. Adres vragen
 bureel van het blad. 3570

JONGEVROUW, vraagt werk
 voor halve dagen. Dins-
 donder- en Vrijdag. Adres :
 H. Giesenberg, 32, Steenweg op
 Ninove. 6019

JONG MEISJE van 18 jaar
 vraagt dadelijk plaats als
 dienstbode. Adres : Josephine
 Wilt, 36, Putterij (rue de la
 Putterij). 3516

HEER van 55 j. leeftijd,
 door omstandigheden
 buiten werk biedt zich aan
 als « geldlener », magazijn-
 meester of iets dergelijks.
 Buitengewone goede ge-
 tuigschr. Adres vragen aan
 het bur. van het blad. 3478

DELTIGE HUISVADER 35 jaar
 goed op de hoogte van
 boekhouden v. dadelijk plaats,
 liefst op groot handelskantoor.
 Schr. M. VAN GALEN G.V.B. 3535

JONGMAN van netten huize
 doch door omstandigheden
 beproefd, vraagt werk onver-
 schillig wat. Adres vragen aan
 « Gazet van Brussel ». 3533

Jong meisje van 15 j. vraagt
 plaats als kindermisje in
 deftig gezin. Adres : Renssicks
 Aline, 1, Woluistr. Saventhem
 3564

WINKELDOCHTER
 Jong meisje van 23 j., beste
 getuigen, vraagt plaats bij spe-
 slagier. Aanvragen : buel van
 het blad. 3523

Huizen, enz.

TE HUREN GEVRAAGD bur-
 gershuis of kleine villa met
 grooten lof (ongeveer 300
 roeten) in gemeente rond Brus-
 sel, tegen tenn. Voorwaarden
 zenden aan O. V., bureel blad,
 Bagattenstr., 28, Gent. 3515

Allerhande

KLIEERMAKER wensch,
 aan voordelig, prijs, goed
 looppend naaimachines te koop.
 Prijs en condities : N. 709, bu-
 reele van het blad. 3534

HUWELIJK

Jonge weduwe 30 jaar,
 eigen zaak, goede verdien-
 ste, zoekt kennismaking met
 heer 35 j. leeftijd, goede
 positie of staatsbeambte
 In vertrouwen schrijven :
 « Huwelijks No 10.000 », bu-
 reel van 't blad. 3533

Te koop 2 EZELS

24, Henri Choméstraat
 BRUSSEL 3521

ZOUT

H. KROUT

fijn en grof, tafelzout, boterzout,
 onverpakt, papieren zakken, lijn-
 waden zakken- voor nijverheid
 en landbouw
 BRUSSEL : Henegouwlaan, 51
 LUK : Rue des Célestines, 19

Groothandel in Papieren

Gustave GIRALDO

FIRMA BESTAANDE SEDERT 40 JAREN

BRUGGE-Eeckhoutstr.-BRUGGE

Fabriek van alle soorten van Papieren

Zakken en Etiketten. - Omslagen voor

Banken, Stalen, Waardepapier, enz.

Allerhande zakken voor : Win-

keliers, Pasterbakkers, Beskult-

bakkers, Suikerijfabrikant,

Apothekers, Modisten, enz.

Rondellen met en zonder

kanten voor Pasterbak-

kers. - Bijzonderheid

van kantpapieren.

- Papieren voor

Speklagers,

Winkeliers,

Brouwers,

enz.

Inpak-Papieren in alle Formaten

- Riemen, Rollen en Bobijnen -

FABRIEK : 28, VAARTSTRAAT, 28

(Rue du Canal)

BRUSSEL

DE BESTE SIGARET

Extra-lange

Vervaardigd met Mary

land en Havanatabak

DE FIJNSTE

ADONIS

Gouden en zilveren mondstuk

MOUSME

Gouden en zilveren mondstuk

MARYLAND

Ambrosius mondstuk

ARNICO

Fransche soort

FABRIEK : 28, VAARTSTRAAT, 28

(Rue du Canal)

OLI

Gebreveteerd en toegelaten produkt, samengesteld uit voe-

dingsstoffen, gewaarborgd bij ontleding (Gedeponeerd merk).

VERVANGT OLIJFOLIE

in salade en Mayonnaise-saus.

C. OLI, te Brussel, 68, Zennelaan

Enige concessieaanvr. voor België

VERKOOPMONOPOLIUMS :

Vlaanderen : Clerex, 69, Nijverheidskaai, Gent.

Brabant : Meyer Herremans, 20, Groot-Godshuizenstr., Brus-

Limburg. - Arr. Hoel, Bergworm, Luik :

Verheyen, 8, rue Léopold, Luik.

Henegouwen-Namen : Lefèvre Frs et Ss, Font-Évêque

Luxemburg en arrondissement Verviers : Piret

en Briscat, 65, rue des Minières, Verviers. 3453

BESCHIKBAAR :

2000 dozen militaire beschuiten, 5,25 fr. de doos v. 2 kil;

3000 pakken van 10 beschuiten;

100,000 buisjes zwarte Hollandische smeer Kwak;

10,000 pakken 1/2 k. Brazil, koffie vervang., 75% prof;

10,000 zakjes Maxims blauw en Le Tigre.

Zeepen in poeder Blanchipur, Blanco, Citra, enz.

Zeep, soort Sunlight, nieuw merk.

Lege kassen te koop.

Gevraagd betrouwbare depothouders

in alle Belgische steden

Schrijven : COMPTOIR ALIMENTAIRE

21, Asselbergstraat, Ukkel-Brussel 3511

DE

Gloeikousjes

voor Gaslicht

DIADÈME

DE

Elektrische ZAKLAMPEN

en BATTERIJEN

„BRILLANT”

— ZIJN DE BESTE —

Groothandel : 87, Brabantstraat, BRUSSEL 3516

Kaoetsjoek

IK KOOP ZEER DUUR

ALLEN AFVAL 3523

187, Brogniezstr.

GROSSISTEN wendt U voor

Uwe aankopen van « allu-

metten » tot den groothandel,

233, Merodestr., Brussel. 3280

BOEKEN

Ik koop boeken en illustrés

VLAAMSCH EN FRANSCH

Boekhandel 3507

14, Lepelstraat, 14

UIT OORZAAK v. vertrek

Gr. phonog. 48 sch. ODEON

gr. luxe-mod.; kinderrift. Engel.

mod.; luster mass. koper, gas

elektr. schouwgaarn, oorlogs-

herin. 54 Th. Verhaegenstraat,

St-Gillis. 3558

DETEKTIVEN

Inlichtingen 3466

Opsporingen — Bewaking

„LUX”

71, Lakenstraat, Brussel

Blikslagers

Zinkbewerkers

Loodgieters

kunnen machines en werk-

tuigen Kircheits bekomen,

grote keus, bij Richard

Allier

23, Barastraat

BRUSSEL 3494

MEESTER-KLEERMAK-ER

vraagt om te ruilen Kleer-

stukken voor rijtuig. Raphaël-

straat, 35, Brussel-Zuid. 3503

Voorradig

1000 kg. JAVA THEE aan